

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2104/13-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Kladno, Švýcarská 2520
Sídlo	Švýcarská 2520, 272 01 Kladno
E-mail právnické osoby	info@mssvycarska.eu
IČO	691 000 336
Identifikátor	75 151 227
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Terezií Ruliškovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	statutární město Kladno
Místo inspekční činnosti	Švýcarská 2520, 272 01 Kladno
Termín inspekční činnosti	7. a 8. říjen 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím byly školní roky 2011/2012 až 2013/2014 ke dni inspekce, hodnocení ekonomických předpokladů za období kalendářních let 2011, 2012 a I. pololetí 2013.

Charakteristika

Mateřská škola Kladno, Švýcarská 2520 (dále též „MŠ“ nebo „škola“) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem a školní jídelny - výdejny od 1. září 2009. Stravování je zajištěno z blízké základní školy. Budova ze 70. let byla pro účely předškolního vzdělávání kompletně zrekonstruována a nově vybavena, je bezbariérová. Ve čtyřech třídách jsou děti rozděleny podle věku. Mateřská škola vzdělává v souladu s nejvyšším povoleným počtem 100 dětí, z nich šest cizí národnosti.

Vzdělávání podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „*Kukátko do Evropy – Paleta barev*“ (dále též „ŠVP“) zajišťuje osm pedagogických pracovníků. Hlavní cíle ŠVP jsou převzaté z RVP PV, další dílčí cíle jsou obsáhlé a různorodé. Stejně jako záměry směřují k přípravě dětí na základní školu, k rozvoji osobnosti dětí a podpoře jejich řeči a environmentální výchově. Vzdělávání doplňuje canisterapie, prováděná ve všech třídách. Pro podporu zdraví je v průběhu školního roku zařazen plavecký výcvik a návštěvy solné jeskyně. Škola nabízí řadu nadstandardních aktivit, které však nejsou součástí ŠVP, jelikož je vedou externí lektori.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Do nově otevřené mateřské školy byla ředitelka jmenována na základě konkurzního řízení. Předpoklady k výkonu řídicí funkce splňuje jak svým vysokoškolským vzděláním zaměřeným na speciální pedagogiku, tak absolvováním vzdělávání pro ředitele škol a školských zařízení. Zpracovala a vydala školní vzdělávací program, který na základě hodnocení České školní inspekce v červenci 2011 přepracovala. Aktuálně platný školní vzdělávací program má strukturu požadovanou RVP PV a je s ním v souladu. Doporučeno je zpřehlednění ŠVP včetně ujasnění filozofie a hlavních cílů, doplnění canisterapie, která je v praxi realizována, do obsahu vzdělávání. Z dokumentace školy vyplývá nastavení vnitřního organizačního a kontrolního systému, v praxi však méně funkčního. Zejména evaluační systém není realizován podle ŠVP. Dochází pouze k dílčímu vyhodnocování vzdělávání na úrovni tříd. K celkovému vyhodnocování a hlavně k identifikaci nedostatků, popř. rizik nedochází. Na jednáních pedagogické rady jsou správně projednávány zásadní dokumenty mateřské školy, dále však převážně organizační záležitosti. Opatření týkající se vzdělávací činnosti školy projednávány téměř nejsou. V oblasti řízení organizace byly shledány nedostatky (viz další zjištění), některé z nich ředitelka operativně odstranila již v průběhu inspekce.

Personální podmínky

Ředitelka neposoudila správně odbornou kvalifikovanost pedagogických pracovníků, což se projevilo i v nesprávně vykázaných údajích ve statistických výkazech. Z osmi pedagogických pracovníků mají pouze čtyři odpovídající odbornou kvalifikaci, z tohoto důvodu nejsou personální podmínky školy optimální. Přístup ředitelky školy k eliminaci rizik, která z tohoto stavu vyplývají, je vstřícný, není ale zcela systematický. Tři učitelky v současné době studují, z nich dvě si doplňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Ředitelka MŠ sice vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), ve sledovaném období však absolvovaly akreditované vzdělávací semináře pouze čtyři pedagogické pracovnice. Pro potřeby samostudia, které ředitelka rovněž

podporuje, je pedagogická knihovna vybavena odbornou literaturou, využitelnou zejména pro získávání námětů pro práci s dětmi. Vzhledem k absenci odborné kvalifikace nebo krátké pedagogické praxi většiny učitelek v mateřské škole je třeba pedagogickou knihovnu doplnit o odborné tituly vztahující se k problematice předškolního období (vývojová psychologie, metodiky jednotlivých vzdělávacích oblastí). Metodickým vedením nově přijaté učitelky pověřila ředitelka zkušenou pedagogickou pracovníci, systematická podpora začínajících nebo učitelek bez odborné kvalifikace ze strany ředitelky školy však neprobíhá. Riziko v personálních podmínkách může představovat také nedostatek finančních prostředků na proplácení nenárokových složek platů (osobních příplatků) pro pedagogické pracovníce.

Materiální podmínky

Mateřská škola disponuje nadstandardními prostory, které byly ve spolupráci se zřizovatelem vkusně a účelně vybaveny. V pedagogickém procesu byl zřejmý nedostatek didaktických pomůcek a dětské literatury (zejména encyklopedií), na něž vedení školy nemá dostatek finančních prostředků. Pro učitelky a vedení školy však byly vytvořeny velice kvalitní podmínky v podobě dostatečného zázemí s novým technickým vybavením. Ve třídách je třeba zlepšit podmínky pro zdravé sezení dětí výškově rozdílným sedacím nábytkem.

Finanční předpoklady

MŠ využívala ke své činnosti zejména finanční prostředky ze dvou hlavních zdrojů - dotace ze státního rozpočtu (včetně dvou rozvojových projektů) a dotace od zřizovatele, managementu školy se daří získávat také další finance. Finanční prostředky od zřizovatele škola využívá na pokrytí provozních nákladů a na úhradu ostatních neinvestičních výdajů jinak hrazených ze státního rozpočtu (např. na hračky a didaktické pomůcky). Zřizovatel financoval vybavení tříd a provozních místností nábytkem a zařízením, rovněž herní prvky na zahradě. Vedení školy se také daří oslovovat sponzory, od nichž získalo věcné i finanční dary na nákup učebních pomůcek. Výzdobu tříd získala škola sponzorským darem od profesionální ilustrátorky. MŠ se úspěšně zapojila do projektu třídění odpadů, za které obdržela finanční prostředky, jež využila na pořízení pískoviště. Doplnkovou činnost škola neprovádí, k jejímu provozování nemá oprávnění ve zřizovací listině. Přesto MŠ poskytuje zdarma prostory různým agenturám pro provoz kroužků hrazených rodiči za úplatu. Přes účelné využití veškerých dostupných zdrojů má škola nedostatek finančních prostředků pro rozvíjení personálních i materiálních předpokladů pro realizaci ŠVP.

Řízení mateřské školy je prozatím nesystematické. Personální podmínky vykazují rizika. Materiální a finanční předpoklady umožňují realizaci ŠVP, v některých oblastech však nejsou zcela optimální.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve vzdělávacím procesu se přes pečlivé plánování a přípravu činností výrazně odrážela rizika definovaná v personální oblasti. Ve všech třídách byly děti jednotně vedeny pokyny učitelek. Spontánní a řízené aktivity nebyly vyvážené, řízené činnosti výrazně převažovaly a pro děti byly neúměrně dlouhé (kolem dvou hodin s přestávkou na svačinu ve všech třídách). Podpora samostatného mluvního projevu dětí nebo jejich aktivního zasahování do programu se projevovala spíše ojediněle. Uplatňované metody a formy vzdělávání neposkytovaly dětem mnoho prostoru pro kooperaci, komunikaci nebo samostatné rozhodování. Diferenciace činností vzhledem ke schopnostem dětí nebo individuální

působení na dítě, včetně dětí cizí národnosti, se v době inspekce projevovaly pouze částečně. Dále se vzdělávací proces ve třídě mladších a starších dětí částečně lišil. U mladších dětí chyběla poutavá motivace, která by podněcovala aktivitu dětí. Z portfolií vyplývá nepřiměřené zatěžování nejmladších dětí pracovními listy. Ve třídách starších dětí působí učitelky s odbornou kvalifikací. Celý dopolední vzdělávací blok včetně pohybových aktivit byl provázán motivací, říkadly a jinými aktivizačními prvky, které udržovaly zájem dětí. V pestré, avšak převážně na znalosti zaměřené vzdělávací nabídce se vyskytly vhodně formulované problémové otázky nebo problémy k samostatnému řešení ze strany dětí. Do průběhu vzdělávání byly zařazeny činnosti pro podporu sociálních vztahů mezi dětmi. Učitelky ve všech třídách dětem správně poskytovaly průběžnou zpětnou vazbu, příležitosti k sebehodnocení však nebyly využity ani u nejstarších dětí. Organizace vzdělávání je nastavena nepružně a neefektivně. Téměř všechny režimové momenty (přesuny z místa na místo, hygiena, příprava na stolování) probíhají se všemi dětmi najednou, ty jsou zbytečně řazeny a nuceny čekat na ostatní. Z důvodu větší podpory samostatnosti dětí v souladu se ŠVP je třeba organizaci promyslet a nastavit vhodněji.

Do průběhu vzdělávání bylo aktuálně včleněno téma výchovy ke zdraví. K pohybovému rozvoji přispívá především pobyt na školní zahradě, kde děti využívají pestré nabídku herních prvků. Ve třídách není podpora zdraví dostatečná. Pomůcky pro spontánní pohybové aktivity děti neměly v době inspekce k dispozici. Nabídku nápojů využívaly převážně organizovaně na pokyn učitelky, menší prostor pro samostatnost mají děti při stolování. Účinné zdravotně preventivní aktivity byly zařazeny pouze ve třídách starších dětí. Odpolední odpočinek není důsledně přizpůsoben individuálním potřebám spánku jednotlivých dětí.

Škola podporuje školní úspěšnost dětí. Do programu jsou pravidelně zařazována preventivní logopedická cvičení, grafomotorika a aktivity k rozvoji zrakového a sluchového vnímání i k upevňování matematických pojmů, vztahů a znalostí. V odpoledních hodinách je pravidelně realizována činnost se skupinou přítomných nejstarších dětí, probíhá však téměř výhradně méně vhodnou formou práce s pracovními listy. Příležitost k rozvoji má škola ve využívání dalších forem přípravy na základní školu, např. manipulačních aktivit nebo činností s knihami a vyhledávání informací samotnými dětmi.

Z důvodu převahy užívaných méně účinných metod a forem vzdělávání, tematické nepropojenosti vzdělávání a nevhodně nastavené organizaci se daří cíle ŠVP naplňovat pouze částečně.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola vede řádně záznamy o individuálních pokrocích dětí. U dětí s odkladem povinné školní docházky jsou na základě závěrů poradenského zařízení stanovovány záměry pro jejich další rozvoj. Naplňování záměrů není již ze záznamů patrné, rovněž nedochází k jejich vyhodnocování. Ředitelka školy stanovila v ŠVP evaluační systém, který rovněž zahrnuje vyhodnocování výsledků vzdělávání. Průběžné podklady pro vyhodnocování činnosti školy jsou zakládány, zatím však nedošlo k jejich smysluplnému využití. Škola sleduje úspěšnost dětí při zahájení povinné školní docházky především prostřednictvím informací od rodičů dětí, ale také prostřednictvím kontaktu s řediteli okolních základních škol. V systematickém vyhodnocování výsledků vzdělávání a účelném stanovování dalších vzdělávacích strategií má škola příležitost ke svému rozvoji.

Kognitivně zaměřené aktivity s každodenním opakováním, podporují u dětí především rozvoj paměti a poznávacích procesů na úkor prožitku. Děti mají širokou zásobu písni, básní, dobře se orientují např. v číselné řadě, geometrických tvarech, barvách, počátečních písmenech a časových pojmech. Deklarované zaměření školy na environmentální výchovu a vzdělávání není z vytvořených podmínek ani průběhu vzdělávání patrné.

MŠ má nastaveny účinné preventivní strategie pro zajištění bezpečného prostředí ke vzdělávání. Ve všech třídách jsou nastavena a u dětí důsledně upevňována pravidla soužití a bezpečnosti, což se v době inspekce projevovalo převážně nízkým podílem konfliktů.

Mateřské škole se daří rozvíjet spolupráci s odborníky - s logopedkou a se školským poradenským zařízením, jejichž pracovnice provádí se souhlasem rodičů v MŠ vyšetření školní zralosti. Dále poskytuje rodičům i učitelkám poradenství formou přednášek.

Škola prezentuje svou činnost především na internetových stránkách školy.

Podmínky pro sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání jsou nastaveny, jejich naplňování však zatím není systematické. Škole se daří navazovat účelnou spolupráci.

Další zjištění

Nedostatek byl zjištěn při přijímání k předškolnímu vzdělávání, ředitelka zcela nedodržela postup daný školským zákonem, jelikož doklad o tom, že se dítě podrobilo pravidelnému očkování, měla k dispozici až po vydání rozhodnutí o přijetí.

Přímá pedagogická činnost byla původně podle organizačního řádu stanovena vždy pouze na jeden týden a její rozsah neodpovídal prováděcímu právnímu předpisu.

V novém rozpisu přímé pedagogické činnosti mělo šest učitelek stanoveno o 40 minut a ředitelka o čtyři hodiny týdně více, než je rozsah povolený prováděcím právním předpisem. Tento nedostatek se v průběhu inspekce nepodařilo odstranit.

Dále byly nedostatky shledány ve školní matrice, která byla vedena formou spisů jednotlivých dětí a neobsahovala informace požadované školským zákonem (údaje o průběhu a ukončení předškolního vzdělávání). Tento nedostatek ředitelka v průběhu inspekční činnosti odstranila.

Do dopoledního vzdělávání zasahuje jednou v týdnu nevhodně zařazené seznamování s anglickým jazykem vedené externím lektorem. Ve třídě starších dětí narušuje přivádění dětí z angličtiny průběh vzdělávání. Třídy mladších dětí se v tuto dobu spojují, aby uvolnily pro kroužek třídu. V době inspekce bylo v jedné třídě současně 29 dětí, což představuje z hlediska zajištění bezpečnosti riziko, současně je překračován nejvyšší povolený počet dětí ve třídě, v tomto případě 25 dětí. Ředitelka k odstranění tohoto nedostatku přijala opatření již v průběhu inspekční činnosti. Ze záznamů v třídních knihách dále vyplynulo, že ve školním roce 2012/2013 byl při odpoledním spojování tříd rovněž několikrát překročen nejvyšší povolený počet dětí ve třídě, ředitelka však tuto skutečnost nepřipustila.

Závěry

a) Pozitivní inspekční zjištění:

V mateřské škole jsou kvalitně nastavená pravidla soužití a bezpečného chování. Ve zrekonstruované budově bylo pro vzdělávání ve spolupráci se zřizovatelem vytvořeno estetické prostředí. Škole se daří navazovat spolupráci s partnery a odborníky.

b) 1. Nedostatky, ke kterým je uložena lhůta k přijetí opatření:

1.1 při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání postupovat v souladu s § 34 odst. 5 školského zákona,

1.2 nastavit přímou pedagogickou činnost efektivně a v souladu s právním předpisem.

b) 2. Odstraněné nedostatky v průběhu inspekce:

- nově byla zavedena školní matrika podle požadavků školského zákona,
- v době kroužku angličtiny došlo ke změně organizace, která eliminuje překračování nejvyššího povoleného počtu dětí v jedné třídě v této době.

c) slabé stránky mateřské školy:

V činnosti školy se negativně projevuje nesystematické řízení a zatím méně funkční řídicí systémy. Rizika v personální oblasti se nepříznivě odráží ve vedení pedagogického procesu. Průběh vzdělávání se vyznačuje nižším respektem ke specifickým předškolního vzdělávání, z tohoto důvodu se cíle stanovené ve ŠVP daří naplňovat pouze částečně.

d) Návrhy na zlepšení stavu školy:

V oblasti řízení se zaměřit na účinnost evaluačního systému a zpřehlednění dokumentace školy. Je zapotřebí zlepšit personální podmínky zvýšením odborné kvalifikace a profesní odbornosti pedagogických pracovníků. Zaměřit se na využívání metod a forem vzdělávání dle vlastního ŠVP, na naplňování cílů tematicky propojeným vzděláváním, diferencovaného podle věku a potřeb dětí. Promyslet změny v organizaci tak, aby vzdělávání bylo plynulé. Vybavit třídy dostatkem didaktického materiálu, knihami pro děti, popř. pomůckami k environmetálnímu zaměření ŠVP.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje

- **do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) 1.1 zaslání zprávy o prevenci (tj. neopakování zjištěných nedostatků),**
- **do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) 1.2 zaslání zprávy o odstranění**
- **do 30. června 2014 přijetí opatření ke zlepšení stavu.**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, popřípadě prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina v úplném znění vydaná Statutárním městem Kladno čj. OŠ/709/09 24. září 2009 dne s účinností od 1. ledna 2009 včetně příloh
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje čj. 134361/2009/KUSK ze dne 28. srpna 2008 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2009
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje čj. 142318/2008/KUSK ze dne 11. listopadu 2008 ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2009
4. Jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace Mateřská škola Kladno, Švýcarská 2520 vydané s účinností od 1. června 2009
5. Výkaz R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2011, 2012 a 2013
6. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2011, 2012 a 2013
7. Rozhodnutí o přijetí/nepřijetí k předškolnímu vzdělávání od školního roku 2013/2014
8. Rozhodnutí o povolení výjimky v počtu dětí pro školní rok 2013/2014 vydané zřizovatelem dne 14. května 2013, čj. OB/2013/5/PŘ-7
9. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání bez data účinnosti
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání čj. 215/09 s platností od 15. srpna 2010
11. Školní řád čj. 204/13 s platností od 1. srpna 2013
12. Školní matrika
13. Kniha úrazů založená 1. září 2009
14. Koncepce rozvoje Mateřské školy Kladno, Švýcarská 2520, čj.: 214/09, účinná od 15. srpna 2009, ze dne 27. července 2009
15. Organizační řád Mateřské školy Kladno, Švýcarská 2520, čj.: 217/09 ze dne 27. července 2009, účinný od 15. srpna 2009
16. Personální dokumentace – aktuální stav; doklady o odborném a dalším vzdělávání osmi pedagogických pracovníků; stanovení přímé pedagogické činnosti; pracovní náplně a úkoly pedagogických pracovníků
17. Záznamy pedagogické rady ve školních rocích 2011/2012 až 2013/2014 k datu inspekce
18. Třídní knihy pro mateřské školy za školní roky 2011/2012 až 2013/2014 k datu inspekce
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2013/2014, čj.: 250/13, projednáno na pedagogické radě dne 13. srpna 2013, účinný od 1. září 2013
20. Individuální výchovně vzdělávací plány pro děti s odkladem povinné školní docházky- 5x; záznamy o průběhu vzdělávání dětí; portfolia dětí
21. Přehledy o docházce dětí školní rok 2013/2014 k datu inspekce
22. Záписы ze schůzek se zákonnými zástupci dětí
23. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2011 a 2012
24. Účetní závěrka ke dni 31. prosinci 2011 a 2012
25. Účetní uzávěrka ke dni 30. červnu 2013
26. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2011, 2012 a 1. – 2. čtvrtletí 2013
27. webové stránky školy: <http://www.mssvycarska.eu/>

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Kloudová, školní inspektorka

Blanka Kloudová v. r.

Mgr. Renata Ležalová, školní inspektorka

Renata Ležalová v. r.

Ing. Bc. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

Marcela Orthoberová v. r.

V Praze 29. října 2013

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Terezie Rulíšková, ředitelka školy

Rulíšková v. r.

V Kladně 6. listopadu 2013

Připomínky ředitelky školy

25. listopadu 2013

Připomínky nebyly podány.